

Razmotrivanje proletarca.

Stara mornarska vrača se glasi, da se vsaka ladija potopi, na kateri je ukrcan kak mrlič. Naše takozvane kulturne države, katere na slavnostnih banketih vsegasiti gospodje v blestečih uniformah tako radi primerjajo z ladjo, katero vodi izkušen krmar ali krmarji, imajo ukrcanih tudi mnogo mrličev na svojem krovu. Današnje kapitalistične države imajo stare in plesnive naredbe, ki so odločno v protislovju z zdravom človeško pametjo in pravnim čutom.

Nikakor se nemorejo njih krmarji in kapitani odločiti, da bi te zastarele nazore in institucije pometali v morje. Nikakor nočejo uvideti, da ti raznadažočji in trohneči mrličji vsem pravicoljubnim ljudem smrde. Vsled tega so tudi izgubile pravico do obstanka.

Tem velikonom na ilovčastih nogah, v katerih peščica ljudi živi v izobilju, žre in žre, kar je ogromna večina v potu svojega obraza pridobila, preti pogin. Kapitalistične države, v katerih peščica ljudi živi v brezdelju, lenobi, pohotnosti, ogromna večina pa v miru za te lenuhe zvršuje najnižja dela, so na smrtni postelji. Njim ne pomaga tudi najbolj znameniti zdravnik.

Na ladji je mrlič, ladja se mora potopiti. Kulturne države so preobložene z gnilimi in slabimi naredbami, zakoni, šegami in navadami, torej se bodo pregrezile v svoji lastni gnilobi in trohnoti.

Mi hočemo živeti, ker imamo pravico do življenja; mi delamo za splošnost, nekateri z roko, drugi zopet z možgani. Ali vsled današnjih gospodarskih razmer je nemogoče, da bi vsakdo delal, ki hoče delati in si tako zaslužil življenske potrebsčine.

Velikanska armada brezposelnih govori odločno, da je današnja družba gnila. Vsled uredbe današnje družbe, lahko vsaki človek pogine na cesti, magari če bi še tako rad delal. Mi trdimo, da smo razumna bitja, da imamo možgane, s katerimi lahko mislimo, da imamo pamet. Poslužimo se svoje pameti, da spremenimo današnje razmere! Mi poznamo pot, katerega nas lahko popelje do zaželenega cilja. Mi vemo, da je na svetu ena sama rešilna pot in ta pot, je pot socializma. Pripoznajmo odprto, da smo so socialisti, in razširjajmo nauke socializma v govoru in pisavi, kjerkoli hodimo in tlačanske verige se bodo kmalu zdobile v prah.

"Vbite ga! pobite ga na tla! In pričeli so pobirati kamenje in metati ga v njega. Pričeli so udrihati s pestmi in palicami po njemu, dokler ni v nezavednosti obležal na tleh..."

Kdo je bil nesrečen, ki je tako ljudstvo razdražil? Ali je bil kak roparski morilec, oskrumjevalec otrok, požigalec? Ne! Bil je človek, ki se je pred dvesto leti, ko je deževalo, kakor da bi se oblak utrgal, predznil prvi nad svojo glavo razpeti dežnik, ki se je s tem činom po nazoru takrat živčih ljudi očitno uprl božji volji in naredbi.

Dandanes se smejamo temu predzrežu, ki je s svojim činom provzročil vihar neumne ljudske množice. Ali smo morda dotični, ki razširjamo nauke socializma, nauke, ki so v protislovju z mišljenjem nezavednih ljudi, na boljsem? Ali niso duhovniki že očitno in na skrivoma učili, da stori vsakdo bogudopadljivo delo, če ubije katerega socialista, ker je sin satanov? Ali niso duhovniki v stari domovini že večkrat z žganjem opojili priprosto ljudstvo, da bi na shodu potolklo socialistične govornike? Ali se morda v kapitalističnih letih križem sveta ne hujska državnega pravdnika in policaje na socialiste? Da, to je resnica!

Ali predno bode minolo sto let, se bode ljudstvo istotako smejalo preganjalcem socializma, kakor se mi smejamo danes ljudstvu, ki je kamenalo prvega lastnika dežnika. Tudi to je resnica!

Somišljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE".

Kralj Matjaz

Zgodovinska povest.

XI.

Gluhega Tobijo je pater Celestin bogato obdaroval. Stari stražar je bil, ko so cigani naskočili samostan, na tistem koncu na straži, kjer je bila vođa. Skočil je z zida v vođo in se skrival v mali vili, a ko je zagledal približajoče se Vrhničane, je splezal zopet na zid, pograbil svojo puško in ustrelil ciganskega kralja. Ko so bili Vrhničane odšli, je gluhi Tobija po naročilu patera Celestina stesal visoka vešala in jih postavil tik samostana ob cesti in na ta vešala je obesil kralja Davida. Tam je nekaj tako močnega ciganski poglavar visel več dni. Ljudje so se strahoma prekrizovali, če so šli mimo vešal, okrog katerih so se zbirali vrani in razne roparske ptice ter trgali meso s trupla. Ko so čez teden prerezali vrvi in ostanke kralja Davida zakopali na polju tik ceste, našli so na vešalih nabiti listek, na katerem je bilo zapisano "Hodie mihi, cras tibi" in tedaj je še pater Celestinu postalo tesno pri srcu.

Že nekaj dni po ciganskem napadu je zapadel prvi sneg in z njim se je začelo zimsko mrtvilo, tisto uničujoče dolgočasje, ki človeka na deželi prižene v pijančevanje. Samo Magajna in Erazem sta bila zime vesela, kajti to je bil pravi čas za propagando. In izrabila sta ta čas kar se je dalo dobro. Ni ga bilo dneva, da bi ne šla v kako vas oznanjat nove nauke. Sicer sta vedela, da se pravzaprav ne strinjata, da vlada med njiju nazori precejšnja razlika in Erazem je svoje znance tudi večkrat opozoril, da Magajna ne stoji ne na katoliškem, ne na evangelijskem stališču, nego da ima svoje posebno prepričanje, ali združevalo ju je odločno nasprotje do papistov in zato sta delala roko v roki ter onuščala vse, kar bi moglo provzročiti nesporazumljenje.

Mučno in težavno je bilo delo, katerega sta se lotila, a zato vendar nista omahnila. Če je Erazem prišel po večdnevem potovanju v polhovgraško graščino, in le en večer prebil pri sodnikovih, je imel koj novega poguma in novega veselja za delo, in lotil se ga je tem orej, ker se je bal gospe Angele in njenih vročih, koprnatih in omamljivih pogledov.

Magajna ni imel kje iskati vzpodbude in podpore. Živel je zase in celo na Vrhniko je prihajal prav redkokedaj. Dostikrat ga je obšlo tako neznansko hrepenenje, da se je samo z največjo težavo premagal in ostal doma. V takih dnevih pa je bil potr in žalosten, kakor da ga je popadla fizična bolezen.

Prišel je bil božični teden in Magajna se je odpravljal domov. Erazem ga je pregovoril, da je šel za en dan z njim v Polhov gradec in tam je naletel na veliko družbo Vrhničanov, v kateri sta bila tudi sodnik Završan in gospa Regina. Odkar je bil škof Konradus na Magajnovem domu, se Regina in Magajna nista videla, in ko sta zdaj neadoma stala drug pred drugim, jima je šinila kri v glavo in oba sta zardela do las, tako da se je marsikdo prav začudeno ozrl po sodniku Završanu. Ta pa se je smejal, prav presrečno in brezskrbno se je smejal in z burskično veselostjo je rekel:

— Prosim častivredna gospoda — prostor poleg moje žene je rezerviran njenemu najzvestejšemu čestilcu, prijatelju Magajni. Taki čestilci so redki in treba jih je ohraniti pri dobri volji.

Presenečenje, ki je nastalo vsled zardanja gospe Regine in Antona Magajne se je izgubilo v splošnem smehu. Smejala se je tudi gospa Regina in je dala Magajni roko, kakor staremu dobremu prijatelju. Debeli Kričaj pa je kričal:

— To je mož, da to je mož! Ta pozna življenje. Le nikar ne mislite, da ni ljubosumen. O, jaz ga bolje poznam. Ali on ve, da

postane vsaka žena v tistem trenutku stara, ko nima nobenega čestilca več in ker ne mara stare in sitne žene, zato protežira njenega čestilca. Tako je in nič drugače. Ali morda ni res?

Završan ni ugovarjal in tako se je razvila vesela in neprisljuna zabava.

Erazem je bil edini v družbi, ki se ni mogel veseliti z veselimi domačini in njihovimi gosti. Odkar je bil podlegel zapeljivosti gospe Angele, se je le malokdaj mudil v Polhovem gradcu in vselej samo nekaj tuj. Izogibal se je tako Angele kakor Anke. Tudi ta dan je bil Magajno pripeljal s seboj poglavito zategadelj, da bi samega sebe zavaroval, kajti vihar v njegovi duši se še vedno ni bil polegel. Bal se je gospe Angele, zakaj zavedal se je, da bi ji ne mogel kljubovati in da bi živalski nagoni podrli v kritičnem trenutku vse njegove dobre sklepe. Bal se je pa tudi Anke, ki v svoji nedolžnosti ni znala prikriti svojega nagnjenja do njega. Zavedal se je, da bi pri prvi priliki razkril Anki svojo vročo ljubezen in da bi mu poštenje in resnicoljubje branilo zamolčati svoje razmerje z zakonolomno gospo Angelo. In to ga je navdajalo s strahom. Rekel si je dostikrat, da ni več vreden, poljubiti Anki roko, kaj se to nežno nedolžno bitje pritisniti na svoje srce, a vendar je vedno upal, da pride trenutek blažene sreče tudi zanj, prav kakor bi njegov greh zamogel kdaj postati nestorjen.

Taka in podobna čutila so trpila Erazma sredi vesele družbe. Njegovo bolelo so se povečevali goreči in objublajoči pogledi gospe Angele, ki so mu oznanjali, da to noč ne uteče njenemu ljubezenskemu hrepenenju.

Ko je šla družba k počitku, je Strniša svojega tovariša Završana še nekoliko zadržal.

— Prijatelj, mi je rekel, ko sta bila sama v sobi, ne zameri, če ti odkritosrčno povem svoje mnenje. Nečem se vtikati v tvoje zakonske zadeve, tvojo soprogo visoko spoštujem in Magajna mi je eden najljubših prijateljev, ali zdi se mi, da imata drug do drugega toliko simpatij, da zna iz njih vzkaliti velika nesreča za vas vse. Jaz sem jih ves večer opazoval in sem v resnih skrbih. Bodi torej previden in ne zameri.

Sodnik Završan ni bil čisto nič presenečen, ko je slišal to resno svarilo pač pa se je začudil Strniša, kajti Završan se mu je brezskrbno smejal in mu ravnodušno rekel:

— Ljubi moj stari, zdaj šele vidim, da ti sveta in ženstva ne poznaš. Ko bi jaz svoji ženi branil občevanje z Magajno, bi šele prav kopal grob svoji sreči. Prepovedani sad ima največ zapeljivosti. Tako pa se ničesar ne bojim, ker vidim, da mi je žena zvesta. Ko sem jo vzel, me ni ljubila, vdala se je kot pokorna hčer želji svojega očeta. Danes lahko rečem, da sem si pridobil njeno naklonjenost. Njena ljubezniva pozornost za mojo osebo, njena vedno topla prijaznost, njena skrbnost in vdanost mi jamči za njeno zvestobo. Vem pa tudi, da je mlada in če jo je obšla nekaka sentimentalna simpatija do Magajne, ji jaz tega ne štejem v zlo in tega nikakor ne smatram za nezvestoto, nego sem prepričan, da to zopet izgine in sicer tem prej, čim manj se bom temu nedolžnemu nagnjenju ustavljal.

Stari Strniša pa ni bil prepričan. Zmajeval je z glavo in polavši Završanu roko rekel z iskrenim sočutjem:

— Verjemi prijatelj, da želim tebi in tvoji ženi vso srečo. Ako res poznaš svojo ženo, ako poznaš globine njene duše — potem, blagor ti. Ali meni se dozdeva, da si ti kraj vse svoje filozofije vendar precej površen in da še nisi videl svojih ženi v srce. Saj ne dvomim, da te ima rada in da ti je vdana, ali v njeni notranjosti gori plamen in če udari ta plamen na dan, bo zate prepozno. Završan je postal pač nekoliko resnobnejši, a odgovoril je vendar z vsem prepričanjem:

— Morda imaš prav ali da bi se Regina meni kdaj dejansko izneverila in se vdala Magajni ali komu drugemu, to je čisto nemogoče.

— Kako slabo si me razumel, je

vskliknil Strniša. Tudi jaz se ravnino ne bojim, da bi ti Regina postala dejansko ali, če hočeš, telesno nezvesta, ali njeno srce in njena duša se lahko odvrne od tebe in če se to zgodi, boš nesrečen vse dni. Telesna nezvestoba zali pravzaprav samo možemo samoljubje in se sčasoma pozabi in duševna nezvestoba pa je lahko smrtonosna in za moža ni večje nesreče, kakor če se mu žena odtuji.

Zdaj pa se je sodnik Završan zopet veselo smejal, kajti Strnišev m'li se mu niso zdele resne. Smeje se je poslovil od prijatelja in hitel v svojo sobo, kjer je smeje se vse povedal gospe Regini, ne da bi zapazil, kaka bledest se je razlila po njenem obrazu in kak strah je svetlikal v njenih očeh. Česar površni mož ni mogel verjeti in kar je zasmeheval, to je uvidevala gospa Regina in s trepetajočim srcem si morala priznati, da se je to že zgodilo, česar se je sodnik Završan šele bal za prihodnost.

Završan je že davno mirno spal, ko je gospa Regina še vedno bdela. Nobenega očesa ni mogla zatistiti, in trpela je doslej nepoznane bolečine vsled duševnega boja, ki se je vnel v njeni notranjosti, vsled boja med hrepenenjem njene srca in med zavestjo svojih dolžnosti. Ko je končno utrujeno zaspala, je imela trdni namen, da pozabi Magajno in bolešni čut, da svojega namena ne bo mogla izvršiti.

Tudi Erazem to noč ni našel pokoja. Nemirno je hodil nekaj časa gor in dol po sobi. Naposled je, oblečen, kakor je bil, legel na posteljo. Ali zatistiti ni mogel nobenega očesa in se premetaval sem in tja. Vedel je, da pride gospa Angela in bal se je tega.

— In v gradu že vse spalo in je vladala v velikem poslopju grobna tišina, je zaslišal pred svojo sobo rahlo šumenje ženskega krila in slišal, ko ga je gospa Angela s pritanjenim glasom poklicala z imenom. Najprej se je hotel zatajiti. Zadrževal je sapo in ni se ganil, ali kmalu se je tega sramoval. Zdelo se mu je, da je nemoško in nevredno, če si na tak način pomaga, in zato je vstal ter odprl vrata.

V sobo je stopila gospa Angela. Nočna obleka ji je dobro pristojala in njena zrele lepota je prišla do polne veljave kakaj pri slabem svitu goreče luči se ni videlo, da ima že leta mladosti za seboj. Stala je pred Erazmom kakor uteleseno razkošje in mladi mož se je le z največjo težavo premagoval, da se ni vdal njenim vabljljivim pogledom.

Angela je sedla k mizi in naslo-

nišvi glavo ob roko rekla sarkastičnim usmevom:

— Ali si morda zopet razmišljal kako se pokoriš za svoje grehe, da si tako hladen in molčeč.

Zbadljive besede gospe Angele so Erazma ozlovoljile. Z enim samim poljubom bi bila lahko podrla vse njegove namene, njen sarkazem pa je le utrdil njegov sklep, da pretрга z njo vsako zvezo.

In povedal ji je to s trdimi besedami:

— Gospa Angela — jaz Vas nisem nikdar ljubil in Vas tudi sedaj ne ljubim. Premotili ste me, da sam nisem vedel, kdaj sem se vdal svojim strasten. Jaz Vas nisem nikdar ljubil.

— In zdaj me morda še zaničujete? je z ostrim poudarkom vprašala Angela. Jaz Vam pa novem, mladi mož, da kdor hoče ljudi zaničevati, naj zamenja sam pri sebi. Ali ste me razumeli?

— Ne zaničujem Vas, gospa, je mirno odgovoril Erazem.

— Hvala! Če že nisem vredna Vaše ljubezni sem vsaj deležna Vašega spoštovanja. Samo prosim, pomudite mi še svoje prijateljstvo. Ljubiti Vas ne morem, ali prijateljica Vam hočem biti — tako sem se jaz časih otesala različnih čestilcev. Kaj, ko bi zdaj Vi tako rekli, a prav sramezljivo, prosim. To bi bil najlepši zaključek najinega razmerja.

— Ko bi Vi videli v moje srce, ne bi tako govorili. Pomislite, gospa, Vi ste omoženi. Kaj Vas nič vest ne boli?

— Bog ima skesane grešnice sploh rajši, kot ošabne ženske, ki so domišljajo, da so si s svojo takozvano krepkostjo zaslužile nebesa. Sicer pa hodim jaz k spovedi in dobivam sproti odpuščenje za vse grehe.

Friivolnost gospe Angele je Erazma globoko uzalila.

— Nikari tako ne govorite, saj imate vendar moža.

— Že dolgo let, ljubi moj mladenič, se je smejala Angela, tako dolgo, da imajo njegovi poljubi zame že tak okus kakor pogreta jed. Ne plašite me s takimi strašili in nikar ne deklamujte o kreposti in o zvestobi. Nobena žena na svetu ne more vse življenje samo enega moža ljubiti, kakor ni noben mož vse življenje zvest le eni ženi. Krepost je beseda, ki so jo izumili farizeji. Krepost je tista lastnost, od katere imajo drugi ljudje največ koristi, jaz pa hočem biti srečna in sem krepkostna le toliko, kolikor to zahteva moja lastna sreča.

(Dalje prihodnjtje.)

Obiščite C. R. COVE-JA

prodajalno, razdeljeno na oddelke.

238-244 92ulice South Chicago.

Razprodaja se raznovrstno blago: Pohištvo proti odplačilu na obroke.

Vprašajte po slovenski prodajalki

Amalija Klobučar.

Wilke

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti. 🌸 🌸 🌸 🌸

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Kako je nastal duhovnik?

Konec.

Ker zamore ta razprava komu koristiti pri pregledovanju političnih, gospodarskih bojev, ker ta čarovnik razsvetljuje marsikatero temno stran slov. naroda, podamo v sledečem prevod dotičnih Zenkerjevih socioloških razvijanj.

Čarovnik je bil sprva sam božasten odsodenelec, ta čudežni zdravnik bil je sam tudi bolnik. Animistična coperniška vera, ki si razlaga uzroke nepoznate prikazni življenja in narave kot posledice nekega delovanja dobrih in hudobnih demonov, si je morala s tem pomagati, da je kako izganjala demone, ali jih zarotevala. Za to delo so bili najpripravnější isti, o katerih se je znalo, da tudi v njih živi kak demon. Taki so bili božastneži historiki, na duhu bolni ljudje. Tako je.

Nastalo je zaupanje v čarovno moč ekstatičnih, razburjenih žseb, ki so bili prvi duhovniki in zdravniki. Pa ne samo to primitivno zdravljenje je podajalo čarovniku veljavo. Vse nepoznato v življenju in v naravi so ljudje gledali in luči čara in mislilo se je da se more izvedeti vse potom čara, odstraniti ali prouzročiti. Živinorejec, katerega mu je bilo zdravje njegove živine pri srcu, mislil je s pomočjo čarovnika pregnati vse hudobne demone, ki so okuževali njegovo živino. Poljedelec je mislil s pomočjo in močjo čarovnika v suši pripraviti dež svojemu polju, za to je zanj čarovnik v prvi vrsti storitelj dežja, v Afriki imenovan "nekuma". Tudi, če se je zgodilo kako hudodelstvo, in je bil storitelj nepoznan, ali če je ljudi trla splošna bolezen, kaka kuga, katero so si domišljali kot kazen demona ali kot bič božji za kako nepoznano hudodelstvo, potem niso izkali hudodelca ozorniki in ga ni sodil kolegij sodnikov, ampak nastopili so čarovniki v delu, kot vrhovni inkviziterji, sodniki, da razglase potem božjo razsodbo.

Tako je bil duhovnik pred neštevnimi tisoč leti objednem čudežni zdravnik, blagoslovitelj živali, eksorcist, izganjatelj hudiča, stvaritelj dežja, preiskovalni sodnik, inkvizitor itd. In kot tak — vsaj na deželni mej kmeti — malo v zmanjšanem ugledu še danes živi. Še danes pošlje v hribih bolnik rajši po duhovnika kakor po zdravnika; še danes se kadi, škropi in blagoslovlja po hlevih, mesta da bi okna odprli in dali živini več zraka, ali da bi se hlevi razkužili, še danes napravlja katoliška cerkev oficijelne procesije za dež. In če je danes inkvizicija odpravljena, ni to zasluga duhovenstva. Sploh pa izkanje prava po "božji razsodbi", sredi modernega pravosodja še ni izgubilo svoje moči.

Tu gledamo v eno najstarejših poglavij človeške zgodovine. Pa ker ti značajci vzlic tisoč letni starosti niso nič izgubili na moči in svežnosti, je ravno to poglavje še najmanj temno. Kdo hoče dvomiti o moči in uplivu duhovnika na neumne ljudi? Koliko jih je pa že zidaj, da so vrgli od sebe bojazen pred nepoznanim; koliko je pa takih ki se, če ne iz bojazni pred bogovi, pa iz bojazni pred človekom — duhovnikom izogiblajo istemu? Ravno tu, kjer se gre za podlage duševnega razvoja, se kaže, kako težavno človek po strmi poti napredka hodi in kako je le posameznim dano, da si z vrha pogledajo obljubljeni deželi. Večina ljudi pa stoji pod vrhom sklonjena pod neznanostjo teže preisdodkov, izhajajočih iz starodavnega, velikotisočletnega časa. Če primerjamo — ne da bi se dali premotiti po besedah: morala, krščenstvo — duševno razpoloženje kakega tirolskega kanca z onim afrikanskega zamorca, ne najdemo dosti razločka. Oba vidita svet in življenje v luči animističnega pogleda, obema je njihov duhovnik — čarovnik najvišja moč, ki je sploh na tem svetu, oba ima duhovnik v svoji roki, pa ne morda zaradi tega, ker je duhovnik v resnici pobožen mož, ali ker je

kot služabnik božji v zakup vzeti človeško čast in čednost, ampak ker velja kot trgovski posredovalec med bogom ali bogovi in ljudmi, ker je nekak blagajničar, pri katerem človek kupi karto za onostransko bivanje in ker od njegovega blagoslova ali njegove kletve odvisi bolezni ali smrt, blaženstvo ali prokletstvo.

Kakšna moč je tičala v duhovenskih funkcijah nam kaže vsaka stran, vsaka vrsta človeške zgodovine. Pri najprimitivnejših narodih je imel čarovnik precej ugleda. Ta čarovnik je bil še sam bolnik in se je še malo zavedal svoje moči; on še ni znal te svoje moči vedoma, namenoma, premišljeno izkoriščati. Ali kar to ni storil storili so njegovi nasledniki; ta koristna duševna bolezen, manija se je napravljalna, umetno čarovništvo je dobilo svojo šolo in duhovništvo se je sklenilo v stan. Gospodstvo, ki ga je čarovništvo in duhovništvo izvajalo, bilo je najresnejši tekmeč političnemu gospodstvu v vseh časih in je še danes. Dosti več najdemo slučajev, v katerih je pridobil duhovnik politično moč, naravnost udušil posvetno gospodstvo, kakor pa narobe: V večini slučajev so posvetni mogotci le tedaj si zamogli ohraniti gospodstvo, da so opustili boj s tem tekmečim duhovnikom, se z njim zvezali in z njim delili gospodstvo. Tako je povsod v monarhijah, tako posebno v Avstriji. Če pomislimo, kako počasi se razvijajo socialni boji v človeštvu, potem se ne smemo sanjati o tem, da bo energični nastop klerikalizma, ki ravno zdaj stresava obstoječe politične zgradbe kulturnega sveta, zadnji in da mora biti zadnji.

Fairbanks, Alaska.

V februarju 1905.

Oprosti Ivan, da Ti še le danes pišem, ko sem Ti obljubil, da Ti poročam v najkrajši dobi. Odlasal sem, ker sem hotel imeti natančne informacije, da Ti poročam resnico.

V Tanani je sedaj slabo. Živi tukaj 12 Slovencev. A kesamo se, da smo prišli sem. Vidiš tako se godi človeku, če verjame kapitalističnim časnikom, ki poročajo laži in delajo reklamo le radi tega, ker jim nese denar.

Ne hodi sem, dokler se ne obrne na bolje. Kar Ti bodem tudi takoj sporočil. Ljudi je sedaj za polovico preveč. Denarja in zatega prahu pa nič v prometu. Breposelni ljudje love divjačino, da se bodo preživeli čez zimo.

Spomladi prično z gradnjo 25 milj dolge železnice do bližnjih potokov. No, tedaj bode pa malo več dela. Ali zopet bodo kakor lani prihrumeli ljudje od vseh krajev, da jih bode dvakrat preveč.

Ljudje so kar blazni za "claimi". Vse misli, da bode tu toliko zlata kakor v starem Klondike.

Draginja je sedaj neznozna, živeža primanjkuje, pripeljati ga pa sedaj po zimi ne morejo od nikoder.

Ta kratek obris naj velja tudi ostalim Slovincem, ki bivajo tam kakor Ti.

Tvoj J. P.—j.

S severnega tečaja.

Sodišče v Dawsonu je obsodilo N. Hansena in J. Wallana v prisilno delavnico za sedem let in sicer vsacega na tri in pol leta, ker sta iz neke kolibe ukradla malo živeža, da nista poginila glada.

Povsem drugače je pa, ako je delavec pr. moran potom sodišča zahtevati svoj trdi zaslužek. Tedaj pa ni zanj zakona, tedaj ni to tatvina ali goljufija. Tudi zakona za vladne kreature ne poznamo tukaj, če okradejo davkoplačevalce in vlado, denar pa pobašejo v svoje malhe.

Vladi tudi svetujem, da bi svoje hlapce malo boljše plačevala, da bi boleznih zdravili pri "zdravnih", ki so jako postrežne, ako se jim pokaže pest tolarjev, da ne bi zapeljavali omoženih žensk, kar se je dogajalo do sedaj redno pri nas.

Mali meteor so izkopali v Bonanza potoku 65 čevljev globoko. Tvarina nima nobene vrednosti.

Ivan Zverha.

Prodajam vozne

listke (šifkarte) za francosko črto—Havre New York in naobratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naobratno.

Francoski parniki vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Reke do New Yorka.

Postrežba izborna na obeh črtah.

Posiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kurzu in sem v zvezi, z najboljšimi bankami v Ameriki in stari domovini.

Vsa tozadevna vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce—saloonarje in tudi drugo p. n. obdinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najboljši brinjeve! Dvanajstina steklenic stane \$15. poleg pa mora vsakdo sam plačati prevozne stroške. Kdor hoče dobro kapljico brinjeveca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja

1199 St. Clair Str.

CLEVELAND, O.

Ali kašljate?

Vsak prehlad in kašelj je nevaren. Pljučnica, vnetje grla, kri-pa, jetika, vse se prično s kašljem. Uživajte

Severov balzam za pljuča

pravočasno. Ozdravi kašelj in prepreči pljučnico, jetiko in olajša dušljivi kašelj. Cena 25 in 50 centov.

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

Kri prinaša hrano vsaki mišici in kosti. Ako je kri opečana ali nezdrava, kako naj bodo potem mišice močne? Telovadci znajo ceniti vrednost čiste krvi in si jo vedo ohraniti v dobrem stanu s pametnim življenjem in previdnostjo v jedi in pijači.

SEVEROV KRIČISTILEC

je priljubljen pri mnogih slavnih telovadcih, ki poznajo njegovo vrednost in ga rabijo dnevno pri svojem vežbanju. Nobena stvar na svetu ne povrne jakosti, moči in čilosti tako hitro kot Severov kričistilec, to čudovito zdravilo za kri. Izboljšanje se takoj pokaže.

Bolesti v členih.

Vas li boli križ ali rame? Imate li bolečine po udih in čleuih?

Severovo olje sv. Gotharda

vstavi vse bolečine in jih ozdravi. Ravno v to je namreč namenjen. Cena 50 centov.

SEVEROVO OLJE SV. GOTHARDA

Spoštovani gospod:

Pošljite mi eno steklenico Vašega kričistilca kakor hitro mogoče. Porabil sem bil že eno in se počutim že silno izboljšanega. Vaš

Adolf Ženišek,
Tilleda, Wis.

Če se počutite docela opečanega spomladi ali jeseni, tedaj vas bo kratka raba

Severovega kričistilca

spremenila v čilega in jakega človeka. Cena steklenici \$1.00.

Ali ste utrujeni?

Ako se prehitro utrudite in čutite, da izgubljate moč, treba vam je storiti le jedno stvar in to je: uživajte

Severov življenski balzam.

Ta čudoviti krepilec za moške in ženske doda nove moči vsakemu posameznemu delu telesa. Cena 75c.

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM

Še nekaj koledarjev ima upravištvo

"GLAS SVOBODE"

naprodaj. Cena koledarju je 25c.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Ličen in trpežen štedilnik, katerega predočuje slika, lako kupite za \$ 16. Kurite lahko z mehkim ali trdim premogom. Prihranite si tudi denar, ako kupite svetilnice, preproge in drugo pohištvo pri nas.

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. Oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

TELESNA MOČ.

Bolesti v mehurju

provzročene po kristalni usedlini v vodi, nazvani kot kamen, so mnogokrat jako hude in nevarne. Uživajte

Severov lek

za jetra in ledvice.

ki odpravi vso škodljivo zmes iz vode. Cena 75c in \$1.25.

SEVEROV LEK ZA JETRA IN LEDVICE

SEVEROVA ZDRAVILA SO NA PRODAJ V VSEH LEKARNAH. ZDRAVNIŠKI NASVETI ZASTONJ.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
za celo leto \$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

Naslov za dopise in pošiljatve je
slededeči:

"Glas Svobode"

683 LOOMIS ST., CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Pariški kozaki.

Pariški policaji so že večkrat dokazali, da so v svojem nastopu surovi in brutalni, da se prav nič ne razlikujejo od ruskih kozakov. Dobro se še spominjamo policijskega napada l. 1901 na delavsko borzo v Parizu za časa Waldeck-Rousscau-Milleraud kabineta. Spominjamo st tudi klanja iz leta 1903 na delavski borzi za časa Combes kabineta.

Pregovor se glasi: "Ministri zginajo, uradniki ostanejo." Ta pregovor se uresničuje na pariškemu policijskemu glavjarju Lepine-u in njegovih policijskih kozakih. Dozdeva se, da se Lepinec ne da odslavit. On je takorekoč četrta državna sila, ki je nad zakoni, nad postavodajno in izvršujočo sodnijsko silo. V nastopu pariškega, policijskega nadhajduka opazamo vedno jednako brutaliteto. Ako je lahko nastopil za časa Combesovega kabineta surovo napram delavcem, kako nastopa še le za časa Rouvier-Etienne?

Kmalu po nastopu novega ministertva je tako divjal s svojimi policijskimi zvermi, da bi človek mislil, da je kaj sličnega nemogoče v državi ali republiki, ki bazira na zakonih. Ko so bile v Parizu demonstracije proti zavratnemu morjenju ruskega naroda po carskih hlapcih, so policijski divjaki neka mladeničev skoro ubili. Zoper to policijsko hudodelstvo se je postavila zveza za človeške pravice, kateri predseduje soc. poslanec Pressense po robu, in je zahtevala v ulogi na ministerstvo notranjih del kaznovanje policajev-divjakov. Minister Etienne je moral vspricho doprineseh dokazov zahtevati kaznovanje dveh policajev. Kazen je bila seveda malenkostna. Enomesečno oziroma 14dnevno suspendovanje od službe.

Te dni je pa dobil Lepine priloznost, da je njegova policijska družal skazovala en mass svojo surovo moč nad delavci — štrajkarji. Ti policijski junaki se ne zadovoljujejo, da provocirajo stavkujoče delavce, ki so na straži, s svojim netesanim in ošabnim obnašanjem, ampak takoj pokažejo dejanski svojo brutalno silo, ako le kateri izmed delavcev črhne kako besedico.

Le malokateri teh brutalnih policijskih činov pride v širšo javnost. Vsled malenkostnega preptra mej nekim stavkujočim delavcem in nekim policajem, je na delavca udarila, kar tolpa policajev: delavca Chassoinga so policijske zveri podrle na tla, potem so pa hodile po njemu. Delavca so morali prepeljati v bolnico. Njegov tovariš, delavec Chandelier je protestiral proti temu nastopu. Takoj je podivjana policijska tolpa planila na njega. V silobranu je delavec potegnil revolver in ranil policajja Coucheta.

Ko so policaji Chandelierja podrli na tla, so ga tako bestialčno pretepili, da so morali tudi njega odpeljati v bolnico.

Policaj je dobil "medaljo", in poleg ga je pa še v bolnici obiskal minister notranjih del. Delavca se bodeta oba zagovarjala radi javnega nasilstva proti policajem pred

sodiščem.

Vsled tega nastopa gosposke je na shodu sklenilo 10 tisoč stavkujočih delavcev, da bodo sami izvrševali samoobrambo, dokler ne bode zakon za policaje in delavce enak.

Novi davki.

Imperializem stane denar. Vojška na suhem, mornarica in vojaški penzionisti pogoltnejo vsako leto v Zdr. drž. \$320 milijonov in za prihodnja leta nimamo še nobenega upanja, da bi se znižali ti izdatki. Redni dohodki Zdr. drž. pa niso tako veliki, da bi pokrili te ogromne stroške. Že dve leti ima velika ameriška republika primanjkljaj v svojem proračunu. Vlada jemlje denar iz preostanka prejšnjih let za pokritje teh stroškov, zajedno je pa postavila plačevanje za fond v pokritje dolgov. Vlada bode imela tudi v prihodnjem letu primanjkljaj v proračunu in kaj potem, ko v skladu za pokritje primanjkljev ne bode več denarja? Vladi ne bode drugega preostalo, kakor ljudstvu naložiti nov davek! Pri tem bode najbrže prišel v poštev neposredni davek, colnina na najpotrebnejša ljudska živila. Ljudstvo mora plačevati stroške za imperializem.

Ko se je prikazala temna pošast primankleja, so bili naši "ljudski" zastopniki v Washingtonu takoj edini, da bode treba stopiti na plan z neposrednimi davki. Povišanje colnine na izvozne pridelke bi zadejalo na hud odpor. Isto bi se zgodilo tudi z notranjimi davki. Naši "dični" postavodajalci se še dobro spominjajo, da so pivovarji neizprosno zahtevali odstranitev vojnega davka na pivo. Isto bi doživeli, ako bi se hotel povišati davek na tobak in smodke. Zvišanju davka na kolke bi pa ugovarjali bankirji in finančniki. Popolnoma naravno je, da se je davčni odsek v senatu in zbornici oprijel davka na kavo in čaj. Ali vtemeljitev za davek na kavo je prav hinavska in jezuitska. Filipinci, tako so povdarjali naši farizeji, prosijo že nekaj let, da se očistni davek na sladkor in smodke.

Ako se odstrani davek na sladkor, tedaj bi to škodovalo pridelovalcem sladkorne pese. Ravnotako je pa tudi z znižanjem davka na tobak in smodke. Povsem drugače je pa s kavo, ki se ne prideluje v Zdr. drž., katero se uvaža v velikanski množini v Zdr. drž. Ako se Filipincem dovoli colnina prost uvoz, se lahko na drugo kavo naloži colnina, na Filipinih bi pa nastali ogromni kavni nasadi.

Tako utemeljevanje je pa gnilo. Veliko vprašanje je, če je na filipinskih otokih sploh mogoče pridelati kavo v večji in dobičkanosni množini. In če je to mogoče, bode do dotlej minolo dokaj let. Do tedaj je pa colnina na kavo dosegla svoj namen.

Listi, ki so lansko leto priporočali pri volitvah republikance, sedaj o tem previdno molče, ker bi ljudstvo spoznalo, da je z glasovanjem za republikance glasovalo za imperializem, za večje davke, za večje in težje življenske pogoje.

Nekateri republikanski listi so pač omenili stvar, a zavili so jo tako, kakor da bi ljudstvo imelo še kak dobiček od tega.

Morda bo ta dogodek marsikateremu Slovencu odprl oči, da bode spoznal, da so vse kapitalistične stranke — republikanska in demokratska — ljudstvu sovražne, da smatrajo ljudstvo le za molzno kravo. Kdor noče slišati, ta naj pa čuti!

Omega.

Izdajstvo se maščuje!

Grozna katastrofa, ki je doletela premogarje v Leiterevem morišču, je zadela tudi 15 Hrvatov, ki so delali kot garjeveci v Zeigleru, v mestu multimilijonarja Leitera. Ponesrečenci so večinoma oženjeni, ki so ostavili, v stani domovini ženo in deco.

Lansko leto, ko je izbruhnila stavka so organizirani premogarji izjavili, da je v Leiterevem premogokopu toliko plina, da bode prej ali slej prišlo gotovo do katastrofe. In ta katastrofa je tudi prišla!

Mi nezamerimo toliko jugoslovanskim delavcem, ki so delali

kot garjeveci v Leiterevem morišču, ker ti siromaki so večinoma doma na kmetih, tam, kjer se ni čula nikdar nobena beseda o pomenu in potrebi delavske organizacije. Pač, pa zamerimo jugoslovanskim časnikom v Ameriki, ker ne svaře Jugoslovancev, naj ne hodijo delat kot garjeveci, naj se ne podajajo preskrbno v nevarnost, naj ne jemljejo poštenim delavcem zasluzka. Pa kako naj bi svarili ti jugoslovanski časniki druge delavce, naj ne opravljajo garjevskega dela, ko so večinoma vsi jugoslovanski listi v Ameriki sami garjevski listi, koder se stavcem ne plača tarifa??

To bi bilo nelogično!

Kolikor je meni znano se samo štirje listi tiskajo in stavijo v unij-skih tiskarnah: Socialistični "Glas Svobode", katoliški "Amerikanski Slovenec", leposlovni list "Nada" in pa narodno liberalna "Hrvatska Zastava."

Sedaj, ko se je zvršila katastrofa pa na kličejo uprav garjevski listi, na pomoč avstr. ogrski konzulat. Po toči zvoniti je prepozno!

Kdo bode mrtve zopet obudil k življenju? Morda denar, kateri se bode izposloval potom konzulata? Sploh je pa še veliko vprašanje, če se bode dalo sploh kaj dobiti.

Ako imajo ti jugoslovanski listi, ki sedaj po katastrofi pretakajo grenke solze za žrtvami, srce za svojega brata Jugoslavana, čemu ga pa niso svarili ob času stavke, da ni šel sam v svojo pogubo. Da, čemu?

Zato, da ne bi se zamerili raznim trgovcem s človeškim mesom, ki so glavni agenti teh meščanskih ameriških listov in ki zajedno preskrbujejo ameriške podjetnike z jugoslovanskimi garjeveci. To je resnica, ki se ne da utajiti.

Kdor ima ljubezen do svojega brata Jugoslavana, ta bode take trgovce s človeškim mesom, ki ob času stavke prodajajo svoje lastne rodne brate ameriškim kapitalistom, priobčil z imenom, kakor je je to storil "Glas Svobode" ob času stavke klavniških delavcev, ne glede na to, če se komu zameri ali ne.

Tako, gospodje uredniki garjevskih listov pa ni vaše žalovanje za nesrečnimi žrtvami kapitalizma v Zeigleru in klicanje avstr. ogrskega konzula na pomoč nič drugega kot hinavsčina, neroden manevar, s katerim hočete nezavedno jugoslovansko maso privezati nase.

Morda se vam posreči še za kratek čas. A trajno ne! Že so pričeli tudi jugoslovanski proletarci v Ameriki uvidevati, da je njih spas, njih rešitev le v delavski organizaciji. In čas se bliža bliskovito, ko se bode zrušil kitajski zid, s katerim bi vi radi obkolili jugoslovanske proletarce, da bi zaprli pot novim idejam, novim nazorom, ki so se dandanes osvobjili že skoro ves kulturni svet.

J. P., unijec.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo "Bratstvo" št. 4, S N P J v Glencoe, O. dne 24. aprila na velikonočni pondeljek t. l. v novih prostorih brata Karola Dernača.

Na veselici svira godba broječa 6 mož. Vstopnina stane za možke \$1.50, seve je vsakdo z vstopnino plačal tudi pijačo.

Delavci na Neef in okolici, ki so mučite kakor sužnji v ameriških peklih, posetite veselico do zadnjega moža. Tudi delavec je človek in ima pravico do uživanja veselja, zakaj bi torej vsaj v enkrat v letu za nekaj trenutkov ne pozabil na vsakdanjo tlako in prebil nekaj veselih uric v družbi svojih sotrpinov — delavcev.

Odbor.

Somišljeniki naročite in priporočite svoje časopise.

OBLEKE ZA ODRASLE IN DEČKE

Za to sezono, priredili smo za v pregled in prodajo izvrstno skladišče raznih oblek prve vrste. Za nizko ceno si nabavite fino blago. Cene so OD \$5.00 DO \$20.00

Vogal Blue Island Ave. in 18 ulice.

JELINEK & MAYER,
lastnika.

ODĚVNÍ
ATLAS
SPOLEČNOST

Emil Bachman

Največja slovenska
trrdka.

Izdajstvo društveno snake,
rumba in zastave.

Cene različne po naroči
lu. Za vsako delo se
jamči.
Pišite slovenki po brez-
plačni cenici.

580 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

? Yondorf Bros. ?

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Svetovnoznan trgovec z obleko za možke in dečke. V naši zalogi so naprodaj pomladanske obleke najrazličnejšega kroja. Delo solidno, blago trpežno, cene pa nizke.

Možke obleke od
\$6.50 do \$22.00

Površniki od
\$8.50 do \$18.00

Obleke za dečke in otroke od \$3.50
do \$7.50

S & H zelene varstvene znamke
za vsaki komad, katerega kupite.

Obiščite nas in prepričajte se.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave.
 John Duller, tajnik,
 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa. V društvo vstopi lahko vsak Slovan ne glede na veroizpovedanje in politično prepričanje.
 D. Badovinatz, tajnik.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J.", v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi
 Odbor.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača.
 Odbor.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklaučiča na Sygen. V mnogostevilnem pristopu k omenjenemu društvu vabi
 Odbor.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J." v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu, v dvorani g. F. Ludovika v Ravensdale, Wash.
 Odbor.

Društvo "Delavec" št. 8 S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Slovensko narodno bratsko podporo društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. "S. N. P. J.", v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi najljubše
 Odbor.
 Frank Levec, tajnik,
 Kamp 31, Pittsburg, Kans.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri dopoldan. Somišljeniki se vabijo v društvo
 Josip Kravanja, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spajajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u. Za vstop v društvo se vabijo vsi Slovani v Roslynu in okolici.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J." mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Uper House.
 M. Zugel, tajnik,
 P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo "Edinost" št. 13 "S. N. P. J.", v Whelling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Josip Hora. K mnogostevilnem vstopu v društvo vabi vljudno
 Odbor.

Društvo "Sloga" št. 14. "S. N. P. J." v Waukegan, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, točno ob 2 uri popoldan v Jerebovi dvorani na 10. cestl.
 Andrej Masle, tajnik.

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J.", v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri dopoldan. Društveniki naj se vdeležujejo se redno in točno, ob enim pozivljemo rojake da pristopijo v mnogostevilno i čilo društvo.
 Ivan Lebor, tajnik.

Društvo "Sloga" št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v prostorih brata C. Hoffbauerja 136 Reed St. Fran Budna, tajnik.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vrbanke.
 Alexander Sechnitzer, tajnik,
 578—10th Ave., Lorain, O.

Društvo "Orel" št. 19 "S. N. P. J." v Stone City, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Društveniki naj se vdeležujejo redno in točno, ob enim pozivljemo rojake, da pristopijo mnogostevilno v čilo društvo.
 Ignac Pečnik, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S. N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih br. Jos. Seliskar-ja. Za vstop v čilo društvo vabijo se vsi Slovani.
 Ivan Somrak, tajnik,
 Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J." v Pueblo, Colo., ima svoje mesečne seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo po 15. vsacega meseca v dvorani M. Kochevar-ja 1217 Eller Ave.

Društvo vabi vse rojake, ki še niso člani kaknega društva, da se vpišejo v novo društvo.
 Odbor.

Poskusite

najboljše unijske
 A—B, X—Lent in
 Criterion smodke
 katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
 Postrežba točna. Cene nizke.

Joseph H. Miller

56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.
 Phone, Cuy, Central 4254 R

Priporoča svoje najfinejše Havana smodke in ranovrstni fini tobak.

Zajedno prodajam tudi kot zastopnik največje veletrgovine J. & S. J. FIRTH, najboljše žganje, likerje in vino
 210-212 Ontario St. Cleveland, O

POZOR NA NOVOST!

Pomlad se bliža. Zato sem se pripravil in oskrbel za to sezono z bogato zalogo raznovrstnih obuval. Kakor za dame, tako imam tudi za gospode raznovrstna obuvala, vsako od teh je delano po najnovejšem modernem kroju. Tudi za dečke, deklice in baby's imam trpežno in lično blago. Vsakemu lahko ustrezem po okusu, naj si bude da hoče kdo čevlje iz kakšnegakoli usnja ali platna: belega, rdečega, rjavega, črnega, rmenega in gladkega.

Ker vsako zimo razprodam skoraj vso zimsko obutev, je torej umevno, da mi je spomladi možno založiti čisto sveže in času primerno blago.

Vse to blago prodajam po primirni ceni.
 Pridite in prepročali se bode!

M. KARA,

760 juž. Halsted ul. med 19 ul in 16 Pl. Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Pazite, da bode želodec v redu,

in ni se vam treba bati za vaše zdravje. Želodec je središče, vir zdravja in je tudi vir vseh bolezni.

Bolni želodec provzroči: Izgubo slasti do jedil, bel jezik, težko dihanje, omotico, slabo prebavo, glavobol, koliko, krč, zgago, slabo spanje in zapečenost. Nedirektno iz želodca pa izvira: Pege na koži, zlatenica, zabasanost, driska, disenterija, živčne bolezni, bolezni na ledvicah in mehurju, bolezni na jetrah in nečista kri.

"Hermanekov Angelika balzam"

je najboljšo zdravilo za želodec. Po jedi naj se ga spije eno ali dve polni žlici in vspeh je zagotovljen. Cena 75c, po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja **J. C. Hermanek,** lekarnar, 585 S. Centre Avenue, Chicago, Ill.

Letošnja pomladanska razprodaja je zanimiva

za vsakogar, kar se tiče blaga in kroja. Mi vabimo vsakogar naj si ogleda našo zalogo; če misli kaj kupiti ali ne. — Opozarjamo c. občinstvo posebno na naše specialite, katere imamo v vseh oddelkih naše prodajalne.

Ženske obleke iz volnenega "mohair" bluz, črne, modre ali rjave barve; bluze so likane na prsih, sploh so krila delana po najnovejši mod. Cena za obleko **\$7.50**

Obleke za deklice — delane iz finega "Gingham" blaga, s širokimi gubami na prsih in hrbtu in družimi okraski. Mera: Od 4 do 14 let. Cena za obleko **\$2.50**

Bluze za dame iz fine brilantne črne ali bele barve, likane po prsih in zadnjem delu, z manšetami po najnovejšem kroju. Cena za bluzo **\$2.48**

Damske srajce, jako v noši mesto bluz — iz finega "mohair" blaga črne, modre ali rjave barve **\$2.98**

Možke pomladanske obleke iz finega in trpežnega blaga po najnovejši mod. enoprslni jopiči, delani z roko. Cena za obleko **\$9.50**

Obleke za mladeniče iz finega ševiota, po najnovejši mod. Cena za obleko le **\$7.50**

Sicilijansko "mohair" blago po najnovejših vzorcih stane, jd le **59c**

46 palcev široko volneno "serge" blago ali pa "granite" v najnovejših pomladanskih barvah. Stane jd le. **68c**

Fina bela svila 1 jd široka, posebno uporabna za bluze. Navadna cena 75 c. jd. Stane sedaj le. **55c**

Možke srajce iz "mohair" blaga z obratnikom ali brez njega. Mera: 14 do 17. Cena. **\$1.75**

Robci najfinejše vrste za dame, Komad le **7½c**

Indijski linon — 30 palcev širok za bluze in obleke. Navadna cena 12½ c. Sedaj stane jd le. **7¾c**

Čevlji za dečke iz fine teletnine, dvojnimi podplati. Vsaki par garantiran. Mera: 13 do 2. Vsaki po **\$1.00** stane le ....

Ženski čevlji iz trpežnega francoskega usnja. Vsaki par garantiran. Mera: 8½ do 11, stane 85 c. Mera 11½—2 pa le. **95c**

Namizni prtji iz finega blaga in krasnimi risbami. Stalna cena **98c** \$1.50. Prodajamo sedaj le po...

Prodajalec STONICH, vprašajte po številu 22.

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Naročujte svoje obleke pri

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in možke obleke. Gospod Tyl je dobro znan mej Slovenci vsled svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIŽJIH CENAH.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Mizarska stavka v Ljubljani. Na najlahkomejši način je pogl. mizarski mojster Matthian v Ljubljani svoje delavce v stavko. Nekateri ljubljanski podjetniki računajo menda sploh še s tem, da so delavci na Kranjskem tako po ovčje pohlevni kakor nekdanj in da se sme na njih lahko drva sekati. Tako menda zlasti gospod Matthian. Ker ima sedaj nekaj večjih naročeb, ki jih najbrže ni mogoče izvršiti z dosedanjim številom delavcev, ker pa hoče vendar vtakniti ves profit tega dela, se je domislil, da bi z akordom delavce v svoji tovarni prisilil, narediti mu vse delo, ne da bi moral najeti novih moči. O akordu danes govoriti, bi pomenilo toliko, kakor nositi vodo v morje. Gospod Matthian dobro ve, kako so se mizarji bojevali, da so v Ljubljani odpravili ta delavski bič. In če bi imel kaj spoštovanja za delavce, ne bi mogel niti pomisliti, da se bodo še kdaj upognili pod jarem akorda. No, podjetnik misli po svoje. Zahteval je enostavno, naj se dela v akordu. Delavci so mu odgovorili, da ne morejo tega. Tedaj se je razjezil in je posadil štiri stare delavce na cesto, ker je menda mislil, da so samo oni nasprotniki akorda, in — ker pri nas podjetniki še niso dospeli do kakšnega modernejšega izpoznanja — jih ima tudi za "kolovodje", ki "ščujejo" ostale delavce. Eden teh nenadoma odpuščenih delavcev je bil že nad dvajset, eden nad petnajst let pri Matthianu. Ko se je to v delavnici izvedelo, so se delavci takoj v terek dopoldan sešli ter so odposlali deputacijo Matthianu, ki je izrazila splošno zahtevo delavcev, da naj sprejme odpuščenih štiri delavce zopet na delo in naj da zagotovilo, da ne bode skušal vsiljevati akorda. Mojster je ostal gluha. Dejal je, da mu je vseeno, ako tudi stopijo delavci v stavko; dejal je tudi, da bode odložil obrt, razprodal blago in tedaj sploh ne bode potreboval delavcev. Tako ni ostalo delavcem nič drugega, kakor stavka. Matthianovega žuganja ne jemljejo tragično, kajti prvič mu ni zelo podobno, da bi res hotel resignirati na ves bodoči profit, drugič pa je vseeno, ali se izvršuje mizarsko delo pod Mathianovo ali pa pod kakšno drugo firmo. Pri stavki je udeleženih kakšnih 50 delavcev.

— Zelotizem ljubljanskega škofa. Ljubljanski škof je že večkrat v pastirskem listu prepovedal čitati vse liste, ki ne trobijo v farški rog. Sedaj je "kunštni" škof izumil nov greh. Na najnovejši greh je: ako kdo napravi predavanje in ga ljudje pridejo poslušati". To je škof brez ovinkov povedal sedaj. On noče, da bi se ljudstvo izobrazilo, ampak hoče imeti ljudi, ki verujejo v coprnice, zagovarjanje more, vedome, vešče, morske deklice itd. Tako zabito ljudstvo ima potem seveda vero v nezmotljivost duhovnikov in škofa. V svojem pastirskem listu izraunuje škof predavanja 'zapeljavanja od Boga' itd. Bolj pametno bi bilo, ako bi škof prepovedal svojim podagentom obiskavati pozno po noči ali pa po dnevu žene tucih mož, ki se v Ameriki pehajo za kruhom, da rešijo svoja zadolžena posestva bobna, kakor pa da vtika svoje umazane prste v javna ljudska predavanja. S tako prepovedjo bi res koristil veri in narodu.

Naj škof s svojim pastirskim listom rohni proti ljudskim predavanjem, kolikor hoče. Pribita resnica pa le ostane, da je en sam predavatelj z enim samim ljudskim predavanjem več storil za splošno dobro, ker je ljudstvo učil spoz-

navati narayne sile v okviru znanosti in vede, kakor vsi duhovniki vseb ver s svojimi neslanimi, nerazumljivimi predigami o neumljivi božje previdnosti ali družih jednakihi bedastočah.

— Lekarna ne bo treba več. Na drugi državni gimnaziji v Ljubljani se rabi v drugem razredu knjiga kateri je naslov Liturgika. Med drugimi neslanostmi te knjige pa je značilna za klerikalne razmere na Kranjskem tale zahteva na strani 61 pod rubriko "poslednje olje": "Na mizo naj se dene eden kozarec vode, v kateri si mašnik prste umije; ta voda se da ali bolniku izpiti ali pa se vrže v ogenj." Tedaj umazano vodo, v kateri si je duhovnik roke umil, naj izpije bolnik, da ozdravi! Potemtakem so lekarne nepotrebne. Namesto zdravil naj se prodaja umazana voda, v kateri so si duhovniki roke umili, pa bodo vsi bolniki ozdravili. Mi pa svetujemo duhovnikom, naj tisto nesnago sami pijejo.

— Čudna kazen očetov frančiškanov v Novem mestu. Iz Rima so dobili gotovo ti gospodje posebno dovoljenje. Gospod pater Korneilij je prepovedal — Najsvetejše častiti. Stvar pa je bila taka. Imel je učenca, ki se rad smeje. Tega ni mogel videti. Da ga občutno kaznuje, mu je zaukazal, da ne sme v cerkev iti in moliti pred Najsvetejšim. To se je zgodilo 16. marca 1905! O, sancta simplicitas!

— Minister, ki se na ulici pretepa. V najživahnejši belgradski ulici (knez Mihajlove ulice) sta se pri belem dnevu pretepaali bivši minister Ljuba Živković in kipar Jovanović.

Lorain, Ohio.

Na pismena vprašanja, katera sem dobil iz raznih krajev Zdr. drž. naznanjam vsem v tem listu, da se v naših železnicah in jeklaruah že dela dva meseca s povoljnim vspehom.

Navadna plača je \$1.50 na dan. Slovencev je v tvornici približno 500. Naseljenih je pa tu Slovencev mnogo več, kajti kraj se vsakomur dopada, ki leži na zelo prijetni ravnini. Družba je zgradila 250 hiš, katere so vse na prodaj!

Slovenem je ta naselbina zelo priljubljena. Še vsakdo se je rad povrnul, kdor je zapustil Lorain. To se je posebno pokazalo preteklo zimo.

Ustanovili smo tudi podporno društvo "Bled" št. L S N P J. Vsem rojakom širom Amerike pozdrav.

Aleks. Seidnitzer.

So, Chicago, Ill.

Pri volitvah društva "Delavec" št. 8. S N P J za tekoče leto so bili izvoljeni naslednji odborniki: Jakob Tisol predsednikom; Frank Blažun, podpredsednikom; John Ževnik I. tajnikom; Viljem Rus II. tajnikom; Andrej Cankar blagajnikom in zastopnikom.

V gospodarski odsek so voljo naslednji bratje: Valentin Luznar, John Marinčić in Frank Pajer.

Na znanje.

vsem bratom društva "Bratstvo" št. 6. S N P J v Morgan, Pa., da se prihodnja seja vrši mesto četrto nedeljo v mesecu, dne 23. aprila teden pozneje in sicer prvo nedeljo po Veliki noči, dne 30. aprila.

F. Miklavčić, predsednik.

Listnica upravnistva.

Vsem c. naročnikom, katerim je potekla naročnina, smo z zadnjo številko doposlali opomine. Vsled tega jih prosimo, da nam do prihodnje številke dopošljejo zaostalo naročnino, ker drugače smo primorani ustaviti jim list.

Umevno je, da nas list stane mnogo denarja in truda, da mi ne dobimo nič zaslonj. Iz nič je nič!

F. J. SKALA & CO.

320—322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Pošiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, sosebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.

Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, hamburške, antverpske, rotterdamske in francoske prekomorsko-vozne črte. V New Yorku in ostalih evropskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki. V slučajih zadržka oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wiskey piti, fine smodke kaditi in se seliti.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsaemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov
V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York N. Y.

Trgovec
delavec
gospodinja
otrok
vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši.
Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rinite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri,
ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,
vse nepravilnosti v črevah,
vse nepravilnosti na jetrah,
vse krvne in kožne bolezni,
vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjevo brinjevo ozdravi vse bolezni na jetrah in žolču.
Prideluje se iz kranjskega brinja.

Pozor!

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborna pivo je po evropsko kuhano, tako, da boste vselej delali dobro kupeljo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno vležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAMI: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50.
Temu je pridjati še 10 centov za
poštino.

M. V. Konda, 683 Loomis Str.
CHICAGO, ILL.

RAZNO.

Razdor v cerkvi. "Nova Domovina" v Clevelandu pišejo in urejajo dubovniki. List služi kotolški cerkvi kot taki in njenim vodilnim osebam, to je papežu, kardinalom in škofom in zatorej bi človek mislil, da se iz tega lista vsaj lahko pouči o najvažnejših cerkvenih dogodkih in splošno pomembnih pojavih v cerkvi. A kaj vidimo? Da "Nova Domovina" vsak važnejši dogodek — zamolči. Bralci "Nove Domovine" ne smejo zvedeti, kaj se v cerkvi vrši. Če kak vinjen delavec napravi kako nerodnost, če kaka delavka zapusti svojega moža, ima "Nova Domovina" za taka poročila skoro celo stran prostora. Če pa kak far, kakor Šlamberger na Sp. Štajerskem skozi deset let posiljuje žene, dekleta in deklice v starosti 10 let, tedaj "pravicoljubna" "Nov. Domovina" o tem previdno molči. Da "Nova Domovina" molči tudi o takih dogodkih, ki obujajo senzacije po vsem svetu, snio videli tudi tedaj, ko je papež izdal. "Moto proprio" in to vidimo tudi sedaj. Papež se je namreč zopet oglasil proti krščanskim socialistom. S posebnim pismom na kardinala Svampo je papež kar najostreje obsodil krščanske socialiste. Obsodba je tako ostra, da jo imenujejo nekateri nemški listi "der neueste papstliche Rundfluch", torej prekletje krščanskih socialistov. V sled tega se je na Italijanskem vnel velikanski boj. Krščanski socialisti se direktno ponašajo proti papežu in ima ta punt že mnogo sličnosti z razkolom. Krščanski socialisti so se začeli brezobzirno upirati papeževi avtoriteti v posvetnih rečeh in se postavljajo na stališče, da volitve in take reči papeža nič ne brigajo. Vse evropsko in ameriško časopisje se bavi s to zadevo.

Samo "Nova Domovina" in drugi enaki "šmiri" molče o tem, ker se boje, da bi slovenski delavci zvedeli kako naklonjen je papež delavcem in njihovim opravičenim zahtevam.

Delavska solidarnost. Blagajničar socialistične stranke v Nemčiji je pretečni teden izkazal doneske, ki so došli v podporo žrtev rudarske stavke v ruskem okraju. Cela svota, ki je došla pri predstojništvu stranke, iznaša 277.908 mark. K temu pride še enaka svota, ki jo je dala strokovna komisija za bojujoče rudarje. To je slaven dokaz delavske solidarnosti, kateremu ni najti primera v boju nobenega razreda. Ogromno svoto so znesli ubogi delavci, za katere je vsak vinar žrtev. Po pravici se lahko vpraša, kako visoko stoji delavec, žrtvujoč 10 vinarjev, morda svojo večerjo, za sodruge, stoječe v boju za dosego človeških razmer, nad medščanskim "dobrotvorom", ki poseže v žep po malenkost, katere niti ne čuti, pogostoma samo za to, da bi prišlo njegovo ime v časopis? In razven socialističnih delavcev z razredno zavednostjo nima nihče te požrtvovalnosti. V ruskem okraju niso stavkali samo socialistični delavci, temveč ravno v tistem okraju je imela organizacija doslej največje težave: katoliški in protestantovski klerikalci so lovili tam pri volitvah glasove za se. A ko so njih samomišljeniki stopili v stavko, ni storila klerikalna stranka za nje prav nič, dasi je neizmerno bogata. Neki škof je daroval svoto, ki se na njegovem premoženju niti ne pozna, to pa je bilo tudi vse. In ta je bil privaten dar. Stranka pa ni dala niti vinarja. Pač pa so skrivoma klerikalci delovali proti štrajku. In to je čisto naravno. Kadar stoji proletarijat

v boju proti kapitalizmu, izgine vsaka verska solidarnost. In kapitalisti se oklenejo drug družega, žid in kristijan.

Demonstracija čeških rekrutov. V Brno so se pripeljali k naboru mladeniči iz občine Babič na treh vozovih, ki so bili prirejani kakor mrtvaški vozovi. Ovitni so bili namreč s suknom in venoi, a z njih so plapolale črne zastave. Na velikih črnih deskah so imeli vozovi sledeče napise: "Gremo, ker moramo iti! Kdor bo potrjen, postane suženj! Naše življenje hočejo imeti; našo dušo in naš jezik ubijajo! Armada je grob naše mladine, ječa naše svobode!" Orožniki so napise konfiskovali.

Pustite male k meni... V nemški vasi Sauerbrunn na Ogrskem je katehet med veroukom učencu Huglu "prisolil" tako zauslično, da je deček odletel ob mizo ter se do smrti udaril. K pogrebu so prišli ostentativno vsi vaščani ter so precej glasno za kaplana — "molili".

Zenin z neba. Švedski zrakoplovec in inženir dr. Fraenkel se je nedavno v Stokholmu vzdignil v zrak. Veter ga je zanesel na otok Oeland, kjer je padel na posestvo bogatega tovarnarja, ki je ravno obhajal svojo srebrno poroko. Tovarnar ga je prijazno sprejel ter par dni gostil, a končno se je Fraenkel zaročil in poročil z njegovo hčerko.

300 let star bobrov grad. Pri kopanju v Gotentkem močvirju pri Upsali na Švedskem so našli stare bobrove stavbe, ki so stare najmanj, 3000 let. Glavni del stavbe, umetnic narejen iz debel, vej in dračevja, ima okoli 3 metre dolg premer. Bobri so za svojo stavbo rabili debela leske, breze in dvoje vrst iglastih dreves. Te najdbe so zato velikega pomena, ker se da nekoliko iz njih določiti, kdaj je na Švedskem začel gozdi iglastega drevja izpodrivati listnate gozde.

Vseslovenska svobodoumna skupina v New Yorku obdržava svoje shode in zborovanja vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu na 46 Ave. A. v "Harmony Hall".

Ustoppina v društvo je brezplačna. Kdor želi kako pojasnilo glede društva, naj se obrne na Vinko Fock-a 504 E. 12 St. New York City

Bolečine, hude, grozne bolečine! Kako težko jih človek prenaša. Kako vesel je človek, ako jih hitro odstrani! Za noben pripomoček ne bode bolnik tako hvaležen kakor za svetovnoznan "Anker Pain Expeller", ker ni boljšega zdravila proti revmatizmu, protinu, nevralgiji in drugim enakim boleznim. Le 25 ali 50c.

Alkohol provzročil slepoto.

Dr. R. E. Doolittle v New York je analiziral mnogo patentiranih zdravil, v katerih je našel mnogo lesnega alkohola, ki je smrtonosen strup. O neki deklici se poroča, da je oslepela, ker je rabila razna lepčila za svoj obraz. Brezvestni izdelovalci ne rabijo lesni alkohol le za mazila, ampak tudi za tekočine, za ceno žganje in krepečala, ki morajo pokvariti želodec. Edino zdravilo za bolan želodec je Trinerjevo, zdravilno, grenko vino, ki se proizvaja iz naravnega vina in zelišč. Tudi trohice kemikalij ni v njem.

Ta pripomoček ozdravi vsaki želodec, ako je le še za pomagati; povspesuje redno prebavo, čisti in pomladi kri, okrepeča živce in ves sistem.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako bolezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zatoraj, rojaki Slovinci, v slučaju da Vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI, ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodec, črevalih, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini; bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in boleznii srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krca v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujema in Vas priporočava vsem rojakom Slovincem ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodeca in notranjih prebavnih organov.

Čenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojakih v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feront Str. — Massillon, O.

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in popolnoma ozdravili.

4000.

čas primerna povest
iz prihodnjih dob.

Po vzorih dr. Niemaha

napisal

dr. Nevesekdo.

"Spremnost tvoje me bode osre-
čilo!" odgovoril sem hvaležno."Ako mi odšteješ nekaj novcev,
vedem ti konja, zakaj za te korake
ni vredno, da bi splezal na sedlo!"Odštejem mu nekaj drobiža, in
na vse strani mi izraža hvaležnost
svojo, ko ga spravlja v žep. Nato
prime konja za povodec in krene
po ozki stezi proti mestu.Spotoma vprašam: "Ali stanuješ
v mestu?"

"V mestu, kje pa drugje!"

"Zdi se mi, da nimaš preobilo
dohodkov?""Kaj hočeš," odgovori mi poniž-
no, "saj sem samo profesor na
vseučilišču.""Profesor na vseučilišču!" vzklik-
nem."Da, na vseučilišču svetega Sim-
plicija!"

"Kaj predavaš?"

"Učencem svojim razlagam teo-
rijo blaženega Antona od Kala. To-
da saj se ti ponudi prilika, da bodeš
poslušal predavanje moje, ako pri-
deš na vseučilišče Simplificija!"Tokrat sem že sklenil v duhu, da
obiščem to svetovnoznano vseučil-
išče. Za sedaj pa vprašam:"Kakšne dohodke imaš od profes-
sure svoje?""Ti hohodki niso nikakor nezna-
ni! Na teden mi izplačuje škofova
blagajnica po dve liri; poleg tega
imam privilegij, da se smem brez-
plačno najesti na kapiteljskem polji,
kadar hočem.""To repišče je torej kapiteljsko
polje?""Tako je, in često sem tukaj ve-
čerjal že prav izvrstno!""Obuvalo ti tudi ni najboljšo!"
pristavil sem."Vidiš, to so res posebne sitnos-
ti!" odgovori mi. "Nam vseučil-
iškim profesorjem morajo nadško-
fovi dvorni čevljarji brezplačno na-
pravljati obutev. Vrstimo se drug
za drugim. Sedaj je na vrsti naš
rector magnificus — tisti, ki tako
smesno predava o sandalah svetega
Antona — in to je tanko in nezna-
no človeče, ki prav počasi trga obu-
teve svojo! Jaz pa moram čakati,
dasi mi palec na nogi gleda beli
dan, kakor bi ne bilo ni čevljarjev
ni usnja na svetu!"Priznal sem, da mi je v tem oziru
usoda dokaj žalostna."Sicer pa človek izhaja prav lah-
ko," zatrjuje mi, "tem lože, ker
imam postranskih dohodkov!"

"Kakšni dohodki so to?"

"O velikih praznikih," odgovori
mi, "zvonim v stolpu svetega Niko-
laja, kar mi na leto donša nekaj
lir. Vender je že tudi v tem slab-
še!" pristavi vzdihujče.

"In kako to?"

"Kako to? Ker se že do malega
ponujajo vsi profesorji vseučiliški,
da bi zvonili v stolpu svetega Ni-
kolaja!"Ko mi ne odgovorim ničesar, do-
da še:"In tako se nam krađe kruh,
nam, ki smo vender stari in izku-
šeni učenci!"Prakorakala sva malone do mest-
nih vrat. Ze se je dvigalo pred na-
ma visoko ozidje, in že sva opazila
mnogosteyilne straže, ki so hodile
po tem ozidju. Stopila sva na most,
kateri se je razpenjal nad mestnim
jarkom, neposredno pred orjaškim
portalom. Zdajci se pripelje po
prašni cesti za nama gospodska ko-
čija. Pred njo so bili upreženi štir-
je tolsti konji, kateri so s kopiti
teptali po prahu, da se je dvigal kar
v oblakih. Profesor iz vseučilišča
svetega Simplificija se ponižno umak-
ne, globoko se pokloni in sname
obrabljeni klobuček. Rejen človek
je sedel v tem vozu in se leno valjal
po mehkih blazinah. Na prsih se
mu je bliščalo nekaj redov, torej je
bil popolnoma upravičen, da se
na nju niti ozri ni. Pri mestnihZačula so se ostru povelja, in vojaki
so prezentirali.Potem je bliskoma vse izginilo v
mesto."Kdo je bil ta dostojanstvenik?"
vprašam radovedno. "Izkazujejo
mu vojaške časti!""Velika in imenitna glava!" od-
govori mi profesor vseučiliški. "Cer-
kovnik pri svetem Nikolaji je, in
dodeljeno mu je dostojanstvo gene-
rala! Peljal se je na izprehod, in
sam Bog ve, ali sem se mu priklonil
dovolj globoko!""Z dostojanstvom generala!" za-
čudim se."Da! Da! In z dohodki gene-
rala!""Čudna, čudna zemlja!" premi-
ljal sem, ko sem leta 4000. po Kri-
stusovem rojstvu poleg spremljeval-
ca svojega prekorakal vrata bele na-
še Ljubljane!

IV.

Ljubljano je obkoljalo tiste dni
visoko in debelo zidovje. Učenjaki
so ga primerjali ozidju, katero je v
starodavnih dobah obkrožalo slavne
Ninive. Sezidano je bilo ozko, to-
da vender tako široko, da je bilo v
njem prostora raznovrstnim vojaš-
nicam, kapel cam in drugim prosto-
rom, kjer se je vežbala in vadila
mestna posadka. V tem ozidju je
tičala kar velika vojska, kateri je
bilo v varstvo izročeno mesto ljub-
ljansko.S spremljevalcem svojim, ki mi
je vodil konja, napotil sem se pod
velikanski obok mestnih vrat. Zu-
nanja straža je naju pustila v miru,
prav kakor da naju niti opazila ni.
Pod obokom mi je bilo, kakor da
sem stopil v podzemeljsko jamo.
Povsod je kapalo od stropa, prav
kakor v predoru. Zamolčko je za-
zvenelo vselej, kadar je konj s ko-
pitom udaril po tlaku. Tema bi bi-
la, da ni malone vsakih pet korakov
ob steni gorela svetilnica, ki je raz-
širjala mračno svetlobo.V tem somraku sem opazil tik
pota, po katerem sva hodila, še drug
tir, in lahko si mislite, kakšna čust-
va so me obšla, ko sem tu pozdravil
staro znančko železnico! Bil je res-
nično železniški tir in kar nič se ni
razlikoval od onih, po katerih sem
se vozil, ko sem bil še prvič na ze-
lni zemlji."Tu je železnica!" rečem profes-
sorju z vseučilišča Svetega Simpli-
cija."Da, da, železnica, po kateri se
vozi premilostivi nadškof na svoje
letovišče v Goričanah!"

"Drugega namena nima?"

"Drugega namena nima! No,
saj je že to namen vseh namenov!""Kaj vraga!" vzkliknem začud-
n. Bliskoma je pri meni profesor in mi
s široko svojo dlanjo zatisne usta."Ti kolneš! Za Boga, če te čuje
straža! Danes se bi tičal v železji,
in tudi mene bi vrgli v ječo, ako bi
me zalotili v pregrešni družbi tvo-
ji!"Potolažil sem ga obetajoč, da
bodem odslej opreznější, in da ne-
čem več kleti."Torej železnico imate še ved-
no?" vprašam, da bi jela govoriti o
drugih stvareh. "Ali kjer vender
dobivate premoga, da kurite želez-
niške stroje, ko so že pred 2000 leti
učenjaki trdili in preračunjali, da
po 300 letih ne bode nobenega pre-
moga na zemlji!""Tako je! Prav so računjali,
premoga ni! In če bi svete knjige
ne govorile o njem, niti bi ne vedeli,
kaj je bil premog!""Ali vam sedaj goni vlake elek-
trika?" vprašam radovedno."Elektrika!" začudi se učeni star-
rec. "Ali ne poznaš knjig blaženega
Antona od Kala? V teh knjig-
ah je prepričevalno dokazano, da
je Belcebub takrat, ko ga je drevil
arhangelj v peklenški prepad, trenil
z dolgim repom svojim med vesolj-
ne svetove. In ta udarec je treščil
baš na ubogo našo zemljo, da se je
vse zaiskrilo. Pri tistem udarcu se
je rodila ta moč, kateri so nekdanj
rekli elektrika, in katera brez dvoje-
be izvira od hudiča. Zato odobru-
jejo vsi modrijani dekret pokojne-
ga nadškofa Jerneja XXXIX., s
katerim je ostro prepovedal, da bi
kjerkoli rabili elektriko v teh pokra-
jinah. Stem ukrepom je blagi nad-
škof ponižal Belcebuba samega, da
nima več moči do nas!"

co?" vprašam ga strmeč.

"Glej in opazuj sam!"

Začulo se je res nekako drdranje,
kakor pred 2000 leti, kadar je tekel
železniški voz po plesnih. Škipale
so osi, in bobnenje je odmevalo od
visokega oboka. Vmes se je čulo
kričanje gonjačev, pokanje bičev in
zamolčko ječanje. V mraku ugled-
dam tolpo nesrečnikov, na pol go-
lotnih, in z verigami priklenjenih k
težkemu vozu, katerega vlečejo s
poslednjimi močmi po tiru. Kadar
gre prepočasi, vseka nadzornik z
voza sedaj po tem, sedaj po drugem
z dolgim bičem svojim. Kamor
zažene, ondu se zmesita znoj in kri.
In vpreženci napejajo skrajne sile,
da bi hitreje tirali težki voz, prav
kakor živina, ki je nekdanj ob naših
vodah vlačila težke ladje proti reki.
Trudni sopihajo mimo naju in ječe,
da se prične konj plašiti, in da ga
le izteška pomiriva s profesorjem.
V tem je oddrdral železniški voz,
in niti opazil nisem, je li kdo sedel
v njem ali ne. To je bila železnica
ljubljankega nadškofa leta 4000.
po Kristusu! . . .Sočutno vprašam: "Kaj pa so za-
krivili ti vpreženci, da se morajo
pehati tako nečloveški?""Veliki hudodelci so!" odgovori
mi profesor važno. "Zgolj zločinci
so, ki so se pregrešili proti sveti
teoriji blaženega Antona od Kala!""Proti teoriji blaženega Antona
od Kala? V čem tiči njih krivda?""Tako ti pojasnim vse! Prvi,
dolgih sivih las, ki je vlek prav
spredaj, bil mi je nekdanj tovariš na
vseučilišču Svetega Simplificija. To-
da v predavanjih svojih je zabredel
v grozno zmoto; trdil je namreč, da
je po zapovedih svete cerkve dovol-
jeno, ako pišemo besedi "nadškof
ljubljanški" sredi stavka le z mali-
mi črkami. Ker ni hotel javno pre-
klicati te zmote, obsodil ga je urad
za ohranjenje nadškofove časti —
sacrum officium defendendae san-
ctae dignitati archiepiscopali — za
vse življenje v železniško vprego!"
(Dalje prihodnjé.)

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

Za pobiranje naročnine, oglasov in

prodavanje knjig so sledeči sodrugi:

D. Badovinatz, La Salle, Ill.

Paul Shaltz, Calumet, Mich.

Frank Vevar, Lorain, O.

Jos. Matko, Claridge, Pa.

Mike Mayerle, Leadville, Colo.

Jacob Tisol, 9049 Greenbay Ave.,
So. Chicago, Ill.Frank Budna, 163 Reed St.,
Milwaukee, Wis.Jos. Paletič, 725 Warman St.,
Indianapolis, Ind.

Anton Krže, Oat Hill, Calif.

Frank Levec, Yale, Kans.

Ignac Zlenberger, Steel, O.

Frank Dermota, Federal, Pa.

Matija Petschnik, Taylor, Wash.

Marko Sodla, Crested Butte, Colo.

Josp. Plazzotta, Darragh, Pa.

Jernej Bogataj, Sheboygan, Wis.

Anton Demšar, Broughton, Pa.

Mike Klenovšek, Stone City, Kans.

Matija Marn, Frontenac, Kans.

Frank Seme, Willock, Pa.

John Pakj, Conemaugh, Pa.

Mike Adan, Bellaire, O.

John Somrak, Ely, Minn.

John Teršhin, Ravensdale, Wash.

Mike Žugel, Murray, Utah.

Za Cleveland, O.:

William Sitter, 54 Lakewood Ave.

Jacob Hočevar, 154 Willson Ave.

Ako še kateri sodrugov želi sprejeti
zastopstvo "Gl. Sv.", naj blagovoli
naznaniti svoje ime upravnistvu.

Na znanje.

Današnje številko smo poslali
nekaterim rojakom na ogled. Ako
se jim list dopade, naj nam dolo-
pšje naročnino, če jim pa ni všeč,
naj nam pa vrnejo list, da vemo,
kako nam je postopati.

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male sli-
ke po najnižjih cenah.

80-86 Euclid Ave.

CLEVELAND, O.

Raznovrstni godbeni in-
strumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,

459 W. 18. St. Chicago,

se priporoča za poprav-
ljenje god. instrumentov

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.

Najmodnejša in najboljša trgovina

Spomladnih oblek in
površnikov.V zalogi imamo največji izbor oblek in površnikov za od-
rasle in dečke po najnižji ceni na zapadni strani mesta.Obleke od \$ 6. naprej,
površniki " 8. "Naročene obleke izdelujemo po najnovejši modi na trgu.
Cene nizke. Obleke po naročilu delane od \$14. naprej.Velik izbor oblek za dečke, otroke in drugih potrebnih za
gospode. Pridite in prepričajte se pri staro znani tvrdki.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličen zdravnik, obiskujte
torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled).

Pokrovi so jamčeni za 20 let. Ko-
leovje ima 15 kamenov in je naj-
boljšega sistema "Springfield Ill.
Movement" 16 size.

Vsled znižane cene stane sedaj le

\$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro
po nizki ceni, si jo lahko naročite
sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobo-
zdravnikov izlirati svoje, mo-
goče še popolnoma zdrave zobe?
Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-
brom, kar ti za vselej dobro in po
najnižji ceni napraviDr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Posebne cene za tovarno blago in
potnikeZa
NASELJENCE in KUPOVALCE KMETIJKdor kupuje zemljišče za sadjarstvo, živinorejo, poljedelstvo v
okrajih GARFIELD, EAGLE, DELTA, MESA, MONTROSE in HIN-
SDALE, COLORADO, se lahko popelje tja le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,

General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,

General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.